

1. Dades generals de l'assignatura

- Nom de l'assignatura: Música i Dansa
- Tipus assignatura: **Obligatòria per estudiants de 4rt de Pedagogia en la menció de FMBG i Optativa per estudiants de 3r i 4t curs de: Cant CiC, Cant JiMM, Cante flamenco i Pedagogia en la menció de l'instrument**
 Impartició: **primer semestre**
- Crèdits ECTS: **2** Valor total en hores: **60h**
- Desglossament del nombre total d'hores de l'assignatura en:

Hores presencials lectives (<i>classes individuals, classes col·lectives, pràctiques</i>):	30h
Estimació altres hores presencials (<i>atenció personalitzada, assistència a altres activitats, assajos, sessions amb acompanyant, activitats d'avaluació presencial...</i>):	5h
Estimació hores per treballs dirigits (<i>no presencials</i>):	15h
Estimació hores per estudi i aprenentatge autònom:	10h

- Professor/a, professors/res de l'assignatura: **Vika Kleiman i Ester Momblant Ribas**
- Departament: **Educació i Mediació Artística**

2. Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

---

Prerequisits: Cal haver cursat l'assignatura de Formació Corporal i Comunicació I, i es recomana haver cursat Formació Corporal i Comunicació II.

Orientacions prèvies: Aquesta assignatura és 100% pràctica.

3. Competències que es desenvolupen en l'assignatura

CG7	Demostrar capacitat per a interactuar musicalment en diferents tipus de projectes musicals participatius.
CG8	Aplicar els mètodes de treball més apropiats per a superar els reptes que es presentin en el terreny de l'estudi personal i en la pràctica musical col·lectiva.
CG10	Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre conceptes musicals diversos.
CG21	Crear i donar forma al seus propis conceptes artístics havent desenvolupat la capacitat d'expressar-se a través d'ells a partir de tècniques i recursos assimilats.
CG24	Desenvolupar capacitats per a l'autoformació durant la seva vida professional.
CG26	Ser capaç de vincular la pròpia activitat musical a altres disciplines del pensament científic i humanístic, a les arts en general i a la resta de disciplines musicals en particular, enriquint l'exercici de la seva professió amb una dimensió multidisciplinar.
CG27	Conèixer i aplicar la legislació relativa al seu àmbit professional.

CT1	Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.
CT3	Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
CT6	Realitzar autocrítica cap el propi fer professional i interpersonal.
CT7	Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.

PE4	Adquirir domini tècnic i capacitat expressiva en la interpretació i en la conducció d'agrupacions vocals i instrumentals, com a base per a la improvisació, creació i experimentació amb el propi instrument, la veu i el cos en situacions concretes de d'ensenyament/aprenentatge musical.
PE5	Ser capaç de desenvolupar una pràctica educativa-musical, com artista i formador musical, orientada a la comunitat.
PE8	Implicar-se activament en projectes educatiu-musicals a través del treball cooperatiu i assumir la responsabilitat de desenvolupar la professió educativa musical com a tasca col·lectiva.

4. Objectius de l'aprenentatge

Els següents objectius pretenen desenvolupar en l'alumnat les competències de:

- Reconèixer el moviment corporal com a mitjà creatiu, d'expressió i com eina pedagògica complementària a la interpretació musical.
- Desenvolupar l'escolta des d'una perspectiva sensorial, emocional, creativa i d'expressió.
- Descobrir la musicalitat i la creativitat en el moviment del propi cos amb so i en silenci.
- Recopilar, estudiar i explorar diferents eines de moviment corporal.
- Ser capaç de compondre i improvisar amb el cos en l'espai, en relació al so i en relació als companys.
- Adquirir nocions bàsiques de la relació entre el moviment corporal i la música tenint en compte l'espai, el ritme, la coordinació, diverses qualitats de moviment, l'expressió, la relació amb l'espectador i amb als companys.
- Generar eines per al treball artístic interdisciplinari. La relació de la música amb la dansa.

5. Blocs temàtics (continguts de l'assignatura)

- Exploració i recerca del propi moviment amb relació amb el so i el silenci, el moviment i la quietud.
- Elaboració de diferents eines de moviment.
- Desenvolupament de la consciència corporal.
- Utilització de varietat de tècniques de moviments i estils de dansa contemporànies, clàssiques i populars concordant-les amb la música pertinent.
- Desenvolupament de la creativitat mitjançant la interdisciplinarietat artística.
- Treball sobre la l'expressió musical i corporal des d'un aspecte sensorial, i estudiar-lo segons LMA (Laban Movement Analysis).
- Exploració i desenvolupament del moviment propi en relació a la composició i la improvisació en l'espai i en el temps.
- Utilització d'eines i recursos d'anatomia para el moviment.
- Desenvolupament del ritme, la coordinació, la presència escènica i la comunicació.
- Experimentació amb la possibilitat de crear improvisacions, coreografies i petites peces de música i moviment sol i amb altres.

- Elaboració de eines per a l'aula

6. Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura

---

Format General: Classes col·lectives i presencials amb activitats d'aprenentatge generalment grupal.

- Activitats principals d'aprenentatge (presencials i no presencials)
  - Presentacions individuals i en grups; escrites, orals i/o corporals.
  - Creacions individuals i/o col·lectives de treball sonor i escènic.
  - Cercle de reflexions sobre el contingut de classe.
  - Treball reflexiu final.

- Planificació de les activitats (descripció i temporalització)
  - Avaluació inicial: pot agafar un caire d'entrevista individual, formulari, o activitat pràctica.
  - Durant el curs es poden demanar:
    1. Lectures d'aprofundiment
    2. Pràctiques individuals i col·lectives.
    3. Assistència a actuacions, Jams, espectacles, etc.
    4. Recollida i estructuració de documentació.
    5. Creacions individuals i/o col·lectives.
  - Avaluació Final: pot agafar un caire d'entrevista individual, formulari, o activitat pràctica.

7. Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Criteris i sistemes d'avaluació de l'assignatura.
  - La participació en les propostes de classe te un gran pes en l'avaluació.
  - La implicació a classe: respondre activament, creativament i amb predisposició a les propostes realitzades. Desenvolupar reflexions i contextualitzar en el pròpi àmbit musical, docent i vida quotidiana.
  - Presentació de treballs, tant corporals com escrits, individuals i/o en grup.
  - Evaluació feta al llarg del curs, tenint en compta l'experiència inicial.

- Activitats d'avaluació i la seva relació amb la qualificació final.

Activitat o registre d'avaluació	Període o moment de realització	Pes en la qualificació final
Avaluació Inicial	Inici de curs	Orientatiu
Participació, Implicació a classe	Setmanes 1-15	35%
Evolució del inici al final de curs	Setmanes 1-15	10%
Aportacions en el cercle reflexiu	Setmanes 1-15	15%
Creacions individuals/col·lectives	Setmanes 1-15	15%
Treballs i Avaluació final	Setmana 15	25%

8. Fonts d'Informació bàsica

Bibliografia bàsica:

- BARRAGÁN OLARTE, R. (2007). El eterno aprendizaje del soma: análisis de la educación somática y la comunicación del movimiento en la danza. *Cuadernos de Música, Artes Visuales y Artes Escénicas*, 3(1)
- BERTHERAT, T. (1976). *El cuerpo tiene sus razones*. Barcelona: Paidós.
- BERTHERAT, T. (1990). *La guarida del tigre*. Barcelona: Paidós.
- BONIE BAINBRIDGE C. (1993). *Sensing, Feeling and Action*. Northampton: Contact Editions.
- BUITRAGO, A. Editora. (2009). *Arquitecturas de la mirada*. Danza y pensamiento CDL#2. Ed. centro corográfico Galego, Mercat de las flors, Institut del Teatre y Universidad de Alcalá.
- HARTLEY, L. (1995). *Wisdom of the body moving*. Berkeley: North Atlantic Books.
- HEMS DE GAINZA, V. (1985). *Conversaciones con Gerda Alexander. Vida y pensamiento de la creadora de la eutonía*. Barcelona: Paidós.
- KESSELMAN, S. (2005). *El pensamiento corporal. De la inteligencia emocional a la inteligencia sensorial*. Buenos Aires: Lumen.
- KESSELMAN, S., & HEMS DE GAINZA, V. (2003). *Música y eutonía. El cuerpo en estado de arte*. Buenos Aires: Lumen.
- KLEIMAN, V. (2019). Reflexiones, acciones y devenires en el tiempo de la improvisación. *Esmuc digital*(76).
- KLEIMAN, V., (2010). La formación corporal en l'educació acadèmica dels músics. *Revista musical Catalana*. (312).
- KLEIMAN, V. (2020). La improvisación a partir de la experiencia somática. La asignatura de Música y Danza en los estudios superiores de música. Tesina de Máster en pedagogía para músicos de la ESMUC. Barcelona.
- STOKOE, P. (1990) *Expresión corporal. Arte, salud y educación*. Buenos Aires: Humanitas-Instituto de ciencias sociales aplicadas, 1990.
- UNSELD, P. (1998) *El sostén interno*. Article consultat el 29-10-18 a: <https://feldenkrais-open.es/1998/08/20/el-sosten-interno/>
- VALLEJO, J.B. (2001). *Cuerpo en Armonía. Leyes naturales del movimiento*. INDE Publicaciones.
- GÓMEZ, N. & BOLSTER, G. (1988). *Movement, Body and Awareness: Exploring Somatic processes*. Section 1. Department of Physical education. University of Montreal.

Bibliografia complementària:

- BARDET, M. (2012). *Pensar con mover. Un encuentro entre danza y filosofía*. Buenos Aires: Cactus.
- CAGE, J., (2002). *Silencio*. Madrid: Ardora.
- GALLO, L. (2013). Expresiones de lo sensible: lecturas en clave pedagógica. *Educação e Pesquisa*, 40#1, 197-214. Obtenido de <https://doi.org/10.1590/S1517-97022013005000027>
- LEPECKY, A. (2006). *Agotar la danza. Performance y política del movimiento*. Danza y pensamiento CDL#1. Ed. centro corográfico Galego, Mercat de las flors y Universidad de Alcalá.